

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ОБЛІКУ РОЗРАХУНКІВ З ПОСТАЧАЛЬНИКАМИ ТА ПІДРЯДНИКАМИ

Пригода К.В., здоб. ОС «бакалавр»
Науковий керівник – д-р. екон. наук, проф. **Н.І. Рижикова**
Державний біотехнологічний університет

Облік розрахунків з постачальниками та підрядниками є ключовою складовою фінансового управління підприємства. Ефективний облік забезпечує оптимізацію фінансових потоків, зниження ризиків та підвищення конкурентоспроможності.

Розрахунки з постачальниками та підрядниками – це процес фінансової взаємодії між підприємством та його контрагентами, який включає в себе оплату поставлених товарів чи наданих послуг, узгодження умов постачання, вирішення спорів та інше.

Відображення в обліку цих операцій регулюється Національним Положенням (стандартом) бухгалтерського обліку «Зобов'язання» (П(С)БО 11).

Відповідно до НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності», зобов'язання – заборгованість підприємства, яка виникла внаслідок минулих подій і погашення якої в майбутньому, як очікується, призведе до зменшення ресурсів підприємства, що втілюють у собі економічні вигоди [1].

Згідно з П(С)БО 11, зобов'язання визнається, якщо його оцінка може бути достовірно визначена та існує ймовірність зменшення економічних вигод у майбутньому внаслідок його погашення. Якщо на дату балансу раніше визнане зобов'язання не підлягає погашенню, то його сума включається до складу доходу звітного періоду [2].

Зобов'язання підприємства за розрахунками з постачальниками та підрядниками – це короткострокові зобов'язання, що виникають під час постачання продукції чи наданні послуг [2].

Такі зобов'язання погашаються згідно з договорами про купівлю-продаж товарів, що укладаються з постачальниками чи підрядниками. Кредиторська заборгованість у підприємств та організацій виникає найчастіше через невиконання установами своїх зобов'язань.

Розрахунки з постачальниками та підрядниками проводяться в готівковій та безготівковій формі або зарахуванням взаємних вимог на підставі первинних документів (накладних, товарно-транспортних накладних, актів приймання-передачі виконаних робіт (наданих послуг), податкових накладних, виписок банку).

Для узагальнення інформації про розрахунки підприємства з постачальниками і підрядниками використовується рахунок 63 «Розрахунки з постачальниками та підрядниками».

Аналітичний облік розрахунків з постачальниками і підрядниками ведеться окремо за кожним постачальником та підрядником в розрізі кожного документа (рахунка) на сплату.

Напрямки подальшого розвитку обліку розрахунків з постачальниками та підрядниками включають в себе:

- використання блокчейн технологій: їх може значно покращити ефективність та безпеку процесів розрахунків, забезпечуючи прозорість та недоступність для маніпуляцій у фінансових операціях;

- розвиток системи управління ланцюгом постачання: інтеграція обліку розрахунків з постачальниками та підрядниками у загальну систему управління ланцюгом постачання дозволить забезпечити більшу координацію та оптимізацію у всьому ланцюгу постачання.

- розвиток аналітичних інструментів: використання аналітичних інструментів для аналізу та прогнозування ризиків, оцінки ефективності постачальників та підрядників дозволить приймати більш обґрунтовані рішення щодо співпраці з ними.

Зміни в законодавстві щодо оподаткування, фінансової звітності та інші аспекти можуть значно вплинути на облік розрахунків з постачальниками та підрядниками. Підприємства повинні бути в курсі таких змін та адаптувати свою систему обліку відповідно до нових вимог.

Отже, облік розрахунків з постачальниками та підрядниками є важливим аспектом фінансового управління підприємства. Ефективний облік дозволяє забезпечити оптимізацію фінансових потоків, зниження ризиків та підвищення конкурентоспроможності. Сучасні тенденції, такі як автоматизація процесів та стратегічне партнерство, відображають важливість постійного вдосконалення системи управління розрахунками з постачальниками та підрядниками для досягнення успішної діяльності підприємства.

Інформаційні джерела

1. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»: затв. наказом М-ва фінансів України від 07.02.2013р. № 73. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13>

2. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 11 «Зобов'язання»: затв. наказом М-ва фінансів України від 31.01.2000р. №20. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0085-00>